

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในอำเภอ นาควน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ผู้วิจัยได้จัดลำดับเนื้อหาสาระสำคัญดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในอำเภอนาควน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในอำเภอนาควน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ตาม
ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในอำเภอนาควน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่มี
ขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน

สมมุติฐานการวิจัย

1. สภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม
ความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูแตกต่างกัน
2. สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีขนาดแตกต่างกันมีสภาพการใช้คอมพิวเตอร์
เพื่อการศึกษาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในอำเภอนาควน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ได้มาโดย
การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 398 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 34 โรงเรียน
จำแนกได้ดังนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 คน

1.2 ครู จำนวน 358 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอนาดูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

(Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 60 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.51-0.93 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรด้วยตนเอง โดยส่งแบบสอบถามจำนวน 398 ฉบับ ได้รับคืนและมีความสมบูรณ์สำหรับกรวิเคราะห์ข้อมูลทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์ในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบและวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
2. วิเคราะห์สภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอนาดูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอนาดูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ
4. วิเคราะห์สภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอนาดูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขต
อำเภอหาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ในครั้งนี้สรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่าผู้ตอบ
แบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 19 คน โรงเรียนขนาด
กลาง จำนวน 10 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 5 คน ครูโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน
116 คน ครูโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 137 คน และครูโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 111 คน
2. สภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอ
หาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก
ไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารการศึกษา ด้านการเรียนการสอน ด้านการศึกษาค้นคว้า
คอมพิวเตอร์ และด้านการบริการการศึกษา ตามลำดับ
3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อ
การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและ
ครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อ
การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าผู้บริหาร
สถานศึกษาและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นไม่
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

การศึกษาสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในเขตอำเภอหาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ในครั้งนี้มี
ประเด็นค้นพบที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. สภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอ
หาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก
ไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารการศึกษา ด้านการเรียนการสอน ด้านการศึกษาค้นคว้า

คอมพิวเตอร์ และด้านการบริการการศึกษา ตามลำดับ ด้านการบริหารการศึกษา พบว่า โรงเรียนมีอำนาจในการตัดสินใจปฏิบัติงานในด้านการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหาร การศึกษา มีการทำงานเป็นทีม และมีความชัดเจนในบทบาทหน้าที่ในการใช้คอมพิวเตอร์ ส่วนด้านการเรียนการสอนพบว่า นักเรียนมีความสนุกสนานในการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ ทำให้ ครูและนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ ด้านการรู้คอมพิวเตอร์พบว่า มี เครื่องข่ายพัฒนาบุคลากรด้านคอมพิวเตอร์และจัดส่งบุคลากรไปอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้าน คอมพิวเตอร์ ทำให้มีเจตคติที่ดีต่อการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ด้านบริการ การศึกษา พบว่า บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการ บริการการศึกษาของสถานศึกษา มีการบริการการศึกษาของสถานศึกษาเป็นทีมและมีเจตคติที่ ดีต่อการให้บริการด้านคอมพิวเตอร์

ทั้งนี้ โรงเรียนซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสาร จึงได้นำคอมพิวเตอร์มา ใช้ในการบริหารการศึกษา การบริหารการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ทำให้เป็น ประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติเห็นความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนจึงจัดสรรงบประมาณเพื่อซื้อ คอมพิวเตอร์ให้แก่โรงเรียน 5,998 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2540 เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ คอมพิวเตอร์พื้นฐาน สามารถพัฒนาตนเองให้เกิดการเรียนรู้คอมพิวเตอร์จนเกิดสภาพการ เรียนรู้อย่างยั่งยืน สามารถสืบค้นความรู้จากแหล่งต่าง ๆ และสามารถใช้คอมพิวเตอร์ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 3) ทำให้เกิดความตื่นตัวด้านการใช้คอมพิวเตอร์ในวงการศึกษา

ผลการดำเนินงานดังกล่าวทำให้โรงเรียนต่าง ๆ ตระหนักและเห็นความสำคัญ ของการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษามากขึ้น มีการระดมทรัพยากรเพื่อจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ การใช้คอมพิวเตอร์ด้านการบริหารโรงเรียนเพื่อบันทึก รวบรวมข้อมูล สถิติ และผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ส่งผลให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ คอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลาย เป็นนวัตกรรมที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย การนำ คอมพิวเตอร์มาในการเรียนการสอนได้ช่วยขยายขอบเขตความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน และความสามารถในการสอนของครู (ทิสนา แจมมณี. 2550 : 151) มีการส่งเสริมสนับสนุน บุคลากรในสถานศึกษาเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ รวมทั้งชุมชนได้เข้ามามีบทบาท มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และสนับสนุนงบประมาณใน

การจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วย

ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ รุ่งนภา เลิศพัชรพงศ์ (2545 : 56-57) ที่พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่นิยมนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารโรงเรียน และใช้ทุกวันแต่ไม่ครบทุกงาน แต่ผลงานจะนำไปใช้เฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง การที่โรงเรียนนำคอมพิวเตอร์มาช่วยลดเวลาในการทำงานซ้ำ ๆ ได้ ทำงานที่สลับซับซ้อนหรือปริมาณมาก ๆ ได้ในระยะเวลาสั้น ช่วยลดการทำงานที่ผิดพลาดและแก้ไขงานที่ผิดพลาดได้รวดเร็วยิ่งขึ้น สอดคล้องกับประภัสสร ทองไพบูลย์ (2550 : 63-64) ที่ได้การศึกษาปัญหาและความต้องการการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่ามีปัญหา 3 ด้านคือด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน รองลงมาคือด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารการศึกษา และด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารการศึกษาดำเนินการตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหรือหน่วยงานอื่นมาใช้บริการด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารการศึกษาหลากหลายหน่วยงาน จัดหลักสูตรอบรมพัฒนาบุคลากรด้านคอมพิวเตอร์ด้วยอุปกรณ์ที่ทันสมัยและเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรและสถานศึกษา จำนวนวัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสภาพดังกล่าวนี้พบเห็นได้โดยทั่วไป เนื่องจากปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณมากกว่าสถานศึกษา สามารถซื้อหาคอมพิวเตอร์หรือห้องคอมพิวเตอร์ได้ เอง ทั้งยังสนับสนุนงบประมาณบางส่วนเพื่อการศึกษาได้ ต่างจากโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ที่ไม่สามารถพึ่งพาตนเองในเรื่องดังกล่าวได้ ต้องระดมทรัพยากรจากชุมชน มีทั้งการบริจาค ผ้าป่า หรือจัดงานหารายได้มาซื้ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากการใช้คอมพิวเตอร์มีความสำคัญ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดเป็นนโยบายสำคัญ รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรเรียนรู้เรื่องคอมพิวเตอร์ด้วยวิธีการหลากหลาย เช่น จัดอบรมทางไกลผ่านดาวเทียม อบรมคอมพิวเตอร์เชิงปฏิบัติการ การศึกษาด้วยตนเอง สนับสนุนงบประมาณห้องคอมพิวเตอร์ ตลอดจนการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร เช่น ใช้สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (E-office) ในการติดต่อสื่อสาร การพัฒนา

โปรแกรมบริหารสถานศึกษา (SMIS) ระบบควบคุมเชิงประจักษ์ (Visual Control) ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูต้นตัวในการศึกษาความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และโปรแกรมที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับวนิดา วงศ์สระคู (2548 : 103) พบว่า การใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครูคอมพิวเตอร์ไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และการศึกษาของไพศาล พิลาศาสตร์ (2546 : 104) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ของครู รองผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าด้านวิชาการ ด้านธุรการการเงินและพัสดุ ด้านอาคารสถานที่ ด้านงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน มีการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อบริหารงานไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ด้านบุคลากรและด้านงานกิจการนักเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการศึกษาของบุญสม แซ่มจีน (2548 : บทคัดย่อ) เปรียบเทียบพฤติกรรมที่คาดหวังกับพฤติกรรมที่เป็นจริงเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานของสถานศึกษาพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีพฤติกรรมที่คาดหวังและพฤติกรรมที่เป็นจริงเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และการศึกษาของกรรณิการ์ ลิ้มสกุล (2549 : 58-59) ได้เปรียบเทียบสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนของครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระนอง โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากคอมพิวเตอร์ได้เข้ามามีบทบาทในการอำนวยความสะดวก ให้องค์กรและบุคลากรสามารถปฏิบัติงาน ให้เข้าถึงสารสนเทศได้โดยสะดวก รวดเร็ว ประหยัด ลดขั้นตอนในการติดต่อประสานงาน ทำให้หน่วยงานรัฐได้นำคอมพิวเตอร์มาใช้ เพื่อช่วยให้องค์กรได้ข้อมูลที่รวดเร็วทันต่อความต้องการ ข้อมูลมีความถูกต้องมากขึ้น ประหยัดค่าใช้จ่ายระยะยาว ลดเวลาการทำงานและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ในขณะที่เดียวกันก็ลดงานการจัดทำเอกสาร การจัดเก็บเอกสาร ปริมาณกระดาษให้ลดน้อยลง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานหนึ่งที่กำหนดยุทธศาสตร์

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการบริหารงานสำนักงานในลักษณะสำนักงานอัตโนมัติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ม.ป.ป. : 70) เพื่อเตรียมการรองรับสังคมใหม่ที่เรียกว่า สังคมอิเล็กทรอนิกส์ (E-society)

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของสถานศึกษาในระยะแรกที่มีคอมพิวเตอร์พบว่า ขนาดของโรงเรียนเป็นตัวแปรที่ทำให้สภาพการใช้คอมพิวเตอร์แตกต่างกัน ทั้งการบริหารโรงเรียนและปัจจัยความพร้อมของปัจจัยทางการบริหาร จากการศึกษาของสิริพร น้าพรวี (2540 : บทคัดย่อ) พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมในเรื่องอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก จึงมีการใช้คอมพิวเตอร์โดยภาพรวมและด้านการบริหารแตกต่างกันและงานวิจัยของอานุภาพ พัฒนา (2543 : 54) ที่ศึกษาสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ครูผู้สอนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกันมีการใช้คอมพิวเตอร์โดยภาพรวมและด้านการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ปัจจุบันคอมพิวเตอร์ได้มีขนาดเล็กลง และราคาก็ไม่แพงนัก คนทั่วไปสามารถซื้อหามาใช้ได้เหมือนกับเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่นโดยทั่วไป หน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชนจึงมีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในหน่วยงานมากขึ้น (ศูนย์คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. <http://www.computer.kku.ac.th>) ประกอบกับได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้โรงเรียนทุกขนาดมีโอกาสเข้าถึงคอมพิวเตอร์ได้อย่างเสมอภาคกัน

นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งปฏิรูปการเรียนการสอนของครูให้นักเรียนและเยาวชนมีคุณภาพและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดสรรงบประมาณในการพัฒนาความรู้ให้กับบุคลากรทางการศึกษาไปพร้อม ๆ กันโดยไม่จำกัดว่าจะต้องมีระดับการศึกษาใด ฉะนั้นในการพัฒนาความรู้และทักษะด้านคอมพิวเตอร์ด้านต่าง ๆ จึงสามารถพัฒนาไปได้ตามความถนัดและสนใจ ผลการจัดสรรและสนับสนุนงบประมาณ ทำให้บุคลากรได้รับการอบรมหลายด้าน รวมทั้งเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ที่มีการพัฒนากันอย่างกว้างขวาง (กรรณิกา ลิ้มศิลา. 2549 : 66)

ผลการศึกษาที่สอดคล้องกับ กุญชรินทร์ ดวงมาลา (2543 : 65) ที่ได้ศึกษาการบริหารการใช้คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา พบว่าการบริหารการใช้คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษาโดยภาพรวม ไม่พบความแตกต่างระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดใหญ่ และรุ่งนภา

เลิศพัชรพงศ์ (2545 : 59) ศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีประสิทธิผลในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน และการศึกษาของจ่านง เทียงเจริญ (2548 : 64-65) ที่ศึกษาสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 ตามกรอบภารกิจงานทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ไม่แตกต่างกันและไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และผลการศึกษาของพิชญพล สุภาพรหม (2548 : 81) ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 พบว่าข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ด้านการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ส่วนครูมีความคิดเห็นด้านนี้ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนเห็นว่าควรนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารการศึกษาให้มากกว่าสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้นผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1.1.1 หน่วยงานต้นสังกัดจัดให้มีการประชุม สัมมนาร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูเพื่อปรับวิสัยทัศน์และเจตคติเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารการศึกษา เน้นหลักการและแนวทางการดำเนินงานเพื่อใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ในปัจจุบัน จัดให้มีการระดมความคิดจากทุกฝ่ายทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้นำชุมชน รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นจากองค์กรในชุมชนที่เกี่ยวข้องด้วย

1.1.2 ผู้บริหารในระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป ควรให้ความสนใจในด้านการใช้คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา ควรมีกรอบนโยบายและกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนเพื่อให้สถานศึกษานำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานศึกษาแต่ละแห่งต่อไป

1.2 สภาพปัจจุบันปัญหาในด้านบุคลากร งบประมาณหรือสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และการบริหารจัดการ ผู้วิจัยขอเสนอแนวดำเนินการ ดังนี้

1.2.1 ด้านบุคลากร สถานศึกษาควรให้ความสำคัญ ส่งเสริม และสนับสนุนบุคลากรให้มีและเพิ่มพูนความรู้ความชำนาญทางด้านคอมพิวเตอร์ เช่น ส่งเสริม สนับสนุนในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้และให้เกิดทักษะใหม่ๆ จัดหาหนังสือ ตำรา ที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เพื่อให้บุคลากรได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ตลอดเวลา พัฒนาหลักสูตรคอมพิวเตอร์เพื่อการอบรมบุคลากร เป็นต้น

1.2.2 ด้านงบประมาณ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ หน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านการจัดสรรงบประมาณควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณสำหรับงานด้านนี้โดยเฉพาะ เพื่อให้สามารถนำมาใช้จ่ายในการซื้อ ซ่อมแซม และปรับปรุงให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสภาพงานที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อป้องกันไม่ให้นำไปใช้จ่ายในส่วนอื่น สถานศึกษาควรประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน สมาคม ผู้ปกครอง และหน่วยงานหรือองค์กรเอกชนอื่น ๆ เพื่อระดมทุนหรือขอรับการสนับสนุนในด้านการจัดหาคอมพิวเตอร์ สื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดตั้งกองทุน ฝ่าป่า มูลนิธิ เป็นต้น

1.2.3 ด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนควรจัดตั้งเครือข่ายระหว่างโรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านคอมพิวเตอร์ สามารถถ่ายทอดความรู้และรับเอาความรู้จากบุคลากรในทุกโรงเรียน พัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีวิธีจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การเรียนรายกลุ่ม การเรียนรู้แบบรวมวิชา การสอนเป็นทีม เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรในสถานศึกษาตามความเหมาะสมและยุติธรรม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยภายในและภายนอกที่มีบทบาทต่อสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม ครบถ้วนสมบูรณ์ เช่น ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้สนับสนุนสถานศึกษาอื่น เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาหารูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่ากับงบประมาณที่ลงทุน

2.3 ควรศึกษาหารูปแบบที่เหมาะสมในการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ร่วมกับสื่ออื่น ๆ เพื่อให้การบริหารการศึกษา และการจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้คอมพิวเตอร์และสื่อที่มีอยู่ในสถานศึกษา